

Meland kommune

Budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021

Rådmannen sitt framlegg og kommentarar

Oppdatert 21.11.2017

1. Innleiing – Meland, på vei mot Alver 2020

Rådmannen legg med dette fram balansert budsjett og økonomiplan for Meland kommune. Kommunen har tydelege «veksesmertar» og det er krevjande å sikre ressursar til naudsynt drift og god utvikling – spesielt i ein periode med aukande fokus på innovasjon, effektivisering i offentlig sektor, utfordrande ungdomsmiljø i Meland og samstundes skulle delta aktivt i viktige prosesser under etablering av Alver kommune.

Tidlegare har eg peika på at det samla sett ikkje er tilstrekkeleg sakshandsamingskapasitet i kommunen. Dette fører til problem med t.d. å sikre fullt ut forsvarleg system for internkontroll, svare på spørsmål og saker i rett tid til kommunestyret, og utarbeide prosedyrar og retningslinjer på kommunens mange ansvarsområde. Dette gjer at Meland kommune på nokre område ikkje leverer så gode tenester som vi ynskjer.

I komande økonomiplanperiode er hovudfokus retta mot våre yngste innbyggjarar. I denne samanhengen vil eg peike på at ny kommunal barnehage og ungdomsskule er fullfinansiert og at det er tilrettelagt for kommunestyret å kunne prioritere ei heilskapleg utvikling av Frekhag som lokalsenter, inn i nye Alver kommune. I dette ligg ei omfattande utvikling av området og vegen mellom Langelandskogen, via sentrum til Frekhaug kai. Dette kan på 10 – 15 års sikt gje ei total opprusting av kommunesenteret med gode gang og sykkelforbindelser til kaien, attraktive boområde for fortetting, og eit meir «fristande» og opent handelsentrum. Tanken er at området rundt Meland ungdomsskule, barnehagen og gamle driftsstasjonen kan frigjerast og utviklast i samarbeid mellom kommunen og private utbyggjarar. Ei slik transformasjon kan også bidra til delfinansiering av dei nye tiltaka nemnd i økonomiplanen.

På sikt kan dette gje betre tilhøve for born, unge vaksne og andre som ikkje ynskjer, eller har trong for å nytte bil til intern forflytting i Frekhaugområdet. I så tilfelle vert dette eit positivt bidrag til miljørekneskapen også.

Rådmannen vil åtvare kommunestyret om at ambisjonane for investering i skule, barnehage og kyrkje/kulturhus er svært krevjande for kommunens totale økonomi. Dersom rentekostnaden aukar med 0,4%

utover det budsjetterte nivå i økonomiplanperioden, vert heile driftsmarginen på 1% brukt til dette. Aukar lånerenta med ca. 1%, veks kommunens netto finanskostnader med om lag 10. mill. kr. I økonomiplanperioden (2018 -2021) aukar renteutgifter, utanom VAR, med ca. 11. mill. kr, som må belastast årleg drift.

Dersom kommunestyret ynskjer å sikre ei betre finansiering av tiltaka, kan eksempelvis eigedomsskatten for hus og hytter aukast med ein eller to promille. Kvar promille gir ca. 4. mill. kr i auka inntekt for Meland kommune, som kan nyttast til eigendel i finansiering av tiltaka.

Rådmannen har ikkje nytta disposisjonsfondet til å balansere drifta i økonomiplanperioden, men har rekna med at regjeringa kjem attende med manglande kompensasjon for redusert basistilskot.

Martin W Kulild
rådmann

1. Utvikling i folketal og prognose for økonomiplanperioden

1.1. Prognose for folketalsutviklinga 2018 - 2020

Utvikling i folketal og den demografiske utviklinga er eit viktig grunnlag for å kunne berekne den forventa økonomiske utviklinga for kommunen. Folketalsutviklinga framover vil avhenge av ei rekke forhold.

Slike kan vere:

- Bustadutviklinga og tilgangen på attraktive bustader i kommunen.
- Sysselsetjing og tilgang på arbeidsplassar i kommunen og i pendlaravstand.
- Kommunen sitt omdømme og korleis oppfatninga av det kommunale tenestetilbodet er.
- Nasjonale utviklingstrekk, som til dømes tilflyttinga til dei store byregionane.
- Utvikling innan samferdsle.

Berekning av skatt og rammetilskot (dei såkalla frie inntektene til kommunen) tek utgangspunkt i folketallet

1. januar i budsjettåret, medan den såkalla utgiftsutjamninga er basert på folketal og ein del andre statistiske parameter 1. juli i året før budsjettåret. Vi bruker KS sin prognosemodell for å rekne ut forventa frie inntekter i økonomiplanperioden.

Statistisk sentralbyrå publiserte oppdaterte befolkningsprognoser for perioden 2016-2100 den 21. juni 2016, og vi bruker desse som grunnlag for inntektsberekningane. Prognosane er laga både på nasjonalt og regionalt nivå. SSB har og detaljerte framskrivingar på kommunenivå fordelt på alder. Vi brukar prognosane for medium vekst, men låg innvandring (MMML-varianten). SSB oppdaterer sine folketalsprognosar annan kvart år, neste prognose er venta sommaren 2018.

Frå befolkningsprognosen vart laga for vel eitt år sidan har den faktiske utviklinga vist lågare vekst enn forventa, og vi har så langt mogeleg justert prognosane for dette. Meland kommune sin prognose som er lagt til grunn i langtidsbudsjettet er difor noko meir usikker enn den har vore dei siste åra.

Folketalsutvikling Meland kommune 2013 - 2021

Faktiske tal til og med 01.07.2017, prognose fra 01.01.2018

Alle	201	201	201	201	201	201	201	202	202	202
01.01. i året	7 347	7 544	7 736	7 812	8 021	8 146	8 333	8 532	8 748	8 974
Endring i året	197	192	76	209	125	187	199	216	226	
Endr. i året %	2,7	2,5	1,0	2,7	1,6	2,3	2,4	2,5	2,6	
01.07 i året	7 477	7 667	7 789	7 944	8 038	8 241	8 433	8 641	8 861	
Endring frå året	257	190	122	155	94	203	192	208	220	
Endr. i frå året	3,6	2,5	1,6	2,0	1,2	2,5	2,3	2,5	2,5	

Frå 1. januar 2016 (7.812) til 1. januar 2017 (8.021) auka folketallet med 209 personar eller 2,7%, som er betydeleg høgare enn året før, då veksten var på berre 1,0%. I 2014 var veksten på 2,5%, og dei 5 siste åra (2012-2016) er gjennomsnittleg folkevekst på 2,8%, som er den nest høgaste veksten hjå alle kommunar i Norge i denne perioden. Frå 1. januar 2017 til 1. juli 2017 var veksten i folketal svært låg, og auka berre med 17 personar til 8.038. Dette gjer at veksten frå 1. juli 2016 til 1. juli 2017 vert på berre 1,2% (94 personar). Denne auken er vesentleg for berekning av utgiftsutjamninga i rammetilskotet, og den låge veksten gjer at inntektene for 2018 vert noko lågare enn rekna med i Langtidsbudsjettet for 2017-2020.

2.2. Aldersfordeling og demografi

Med nokre mindre justeringar er SSB sin prognose for den demografisk fordelinga av folketallet brukt i økonomiplanen. Følgjande utvikling per aldersklasse er lagt til grunn:

Alder	Faktiske tall 1. juli					Prognose 1. juli			
	F-	F-	F-	F-	F-	P-	P-	P-	P-
0-1 år	252	258	227	242	239	238	244	250	255
2-5 år	491	499	524	518	511	524	544	562	570
6-15 år	1	1	1	1	1	1	1	1	1 327
16-22 år	733	725	717	732	705	732	736	742	750
23-66 år	4	4	4	4	4	4	4	4	4 853
67-79 år	517	564	595	645	689	716	752	787	824
80-89 år	167	175	172	183	19	200	205	212	228
90+ år	44	47	48	50	47	52	53	54	55
Sum	7 477	7 667	7 789	7 944	8 038	8 242	8 434	8 642	8 862

Utviklinga kan og beskrivast i følgjande figur:

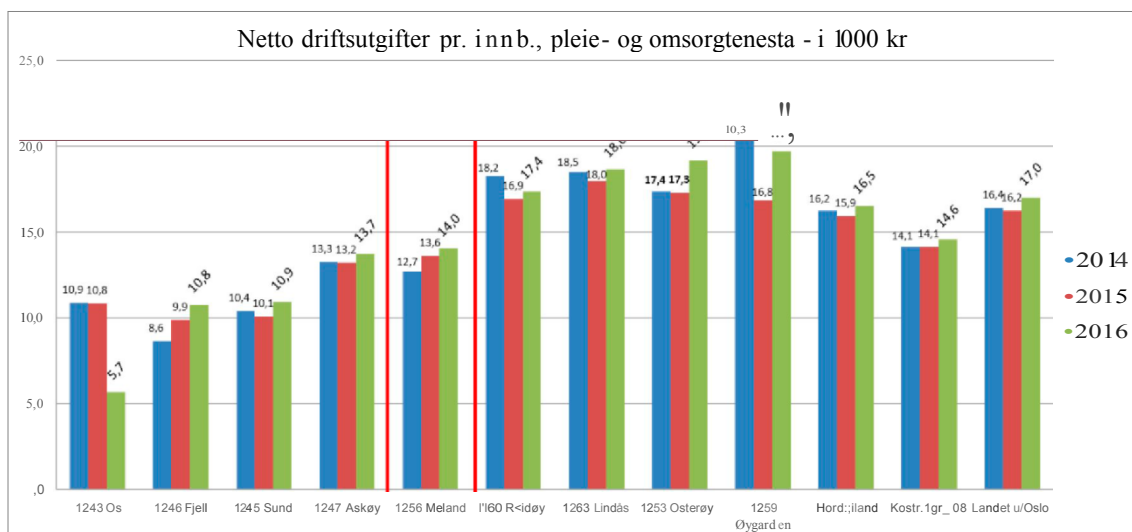

Endringane frå året før er spesifisert i tabellen under:

	Faktiske tal 1. juli					Prognose 1. juli				
Alder	F-	F-	F-	F-	F-	P-	P-	P-	P-	
0-1 år	35	6	-31	15	-3	-1	6	6	5	
2-5 år	15	8	25	-6	-7	13	20	18	8	
6-15 år	11	44	36	3	28	28	24	37	51	
16-22 år	40	-8	-8	15	-27	27	4	6	8	
23-66 år	111	82	71	65	51	99	96	98	94	
67-79 år	45	47	31	50	44	27	36	35	37	
80-89 år	2	8	-3	11	11	6	5	7	16	
90+ år	-2	3	1	2	-3	5	1	1	1	
Sum	257	190	122	155	94	204	192	208	220	
0-1 år	16.1	2.4	-12.0	6.6	-1.2	-0.4	2.5	2.5	2.0	
2-5 år	3.2	1.6	5.0	-1.1	-1.4	2.5	3.8	3.3	1.4	
6-15 år	1.0	4.1	3.2	0.3	2.4	2.4	2.0	3.0	4.0	
16-22 år	5.8	-1.1	-1.1	2.1	-3.7	3.8	0.5	0.8	1.1	
23-66 år	2.7	2.0	1.7	1.5	1.2	2.2	2.1	2.1	2.0	
67-79 år	9.5	9.1	5.5	8.4	6.8	3.9	5.0	4.7	4.7	
80-89 år	1.2	4.8	-1.7	6.4	6.0	3.1	2.5	3.4	7.5	
90+ år	-4.3	6.8	2.1	4.2	-6.0	10.6	1.9	1.9	1.9	
Sum	3.6	2.5	1.6	2.0	1.2	2.5	2.3	2.5	2.5	

5.4. Pleie og omsorg

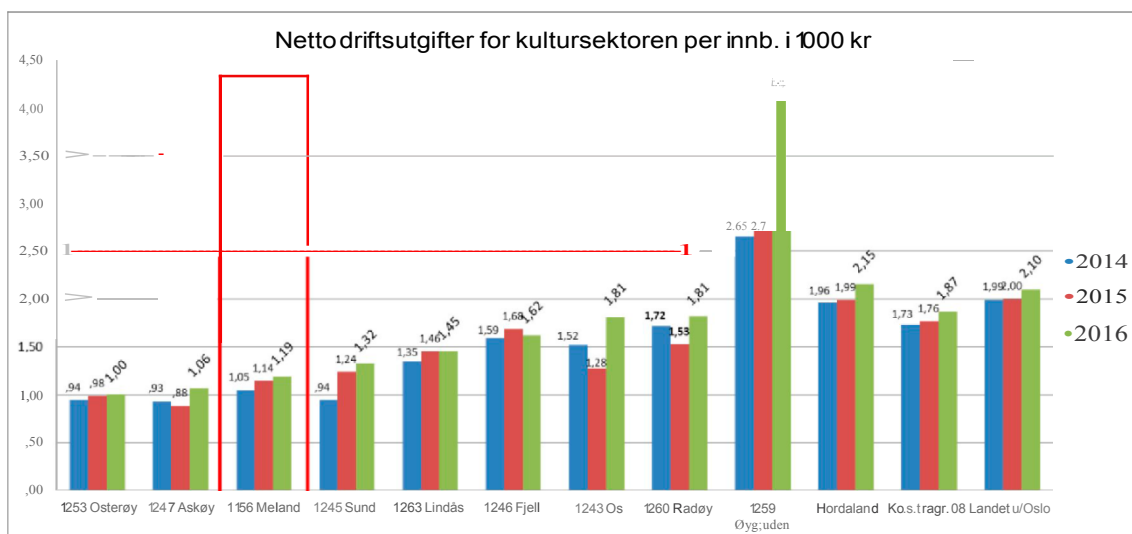
Utgiftsnivå til pleie og omsorg (sjukeheimen og heimetenestene) kan målast på fleire måtar. Enklast er netto drift i forhold til innbyggjarar i kommunen. Då vil vi korne ut med låge kostnader som følgje av ein relativt ung befolkning og få eldre.

Med kostnader på om lag kr 14.000,- per innb. ligg vi høgare enn Askøy, Sund og Fjell, men lågare enn Lindås og Radøy. Vi ligg omkring 17,5 % under gj.snitt for landet, 15% for Hordaland og 3,6% lågare enn Kostragruppe 8. Frå 2014 til 2015 har vi ein vekst på 7,2%, som er høgt samanlikna med dei fleste andre, medan vi har ein meir moderat vekst frå 2015 til 2016. Både i Hordaland, Kostragruppe 8 og i landet total var det nedgang i kostnad per innbyggjar til Pleie- og omsorg frå 2014 til 2015, men vekst igjen frå 2015 til 2016.⁰

5.7. Kultur

Utgiftene til kultursektoren i Meland kommune auka med til saman 14% frå 2014 til 2016, og er kr 1.190,-per innbyggjar i 2016. Samanlikninga syner at vi ligg 51% under gjennomsnittet i Hordaland, 36% under gjennomsnittet i Kostra-gruppe 8, og 43% under landsgjennomsnittet. Vi ligg og lågt samanlikna med dei fleste samanlikningskommunane.

10. Sjukeheimen og Heimetenesta

10.1. Meland sjukeheim

I budsjettframlegget for Meland Sjukeheim for 2018 er det auke i netto totalramme frå 2017 til 2018 3,8 mil. Bakgrunn er auke med 4 pasientrom frå 01.07.2017 og det er tilsett 6 heile stillingar for å dekkja teneste til pasientane både dag, kveld og helg.

TO	Tenestoområde	Budsj. 2018	Revidert budsj. 2017	Auke 17 - 18	Auke 17 – 18 i %
37	Meland Sjukeheim	45 412	41 565	3 847	9,3 %

Meland Sjukeheim har per oktober 2017 i drift: 12

pasientrom ved demensavdelinga i Lerketunet,

22 pasientrom på langtidsavdelinga, Nordgardstunet og

9 pasientrom ved korttid- og rehabiliteringa, Solkroken.

Det gjev totalt drift av 43 pasientrom og heile sjukeheimen utbygd.

Inntekt frå eigenbetalingar er oppjustera for langtidsopphald til kr 14.500,- per månad i gjennomsnitt.

Nattenesta

Natt-tenesta handterer alle pasientar ved både institusjon og heimeteneste i tidsrom kl. 2145-0715.

Samhandlingsreforma og auke i tal utskrivingsklare pasientar frå sjukehus, med komplisert og samansett sjukdomsbilde, stiller krav til sjukepleiekompetanse også innan natt-tenesta.

Det er krav til medisinsk-teknisk kompetanse og aue i døgnkontinuerleg tenesteyting. Det er framleis trong for auka ramma med kr 0,36 mill. for å sikre forsvarleg tilsyn og tenesteyting på natt. Slik budsjettframlegget ligg føre må denne auke takast over to år. (2018 / 2019)

Korttidsavdelinga

I dag er 9 pasientrom i bruk. To rom er planlagt til bruk ved lindrande behandling med pårørande rom tilknytt. Drift av dei to romma ved lindrande eining er ikkje bemanna med palliativ kompetanse. Auka ressurs til dette ligg inne i økonomiplanen som framlegg til tiltak frå tenestoområdet frå 2018, men er ikkje med i rådmannen sitt budsjettframlegg.

Langtidsavdelinga

Langtidsavdelinga har frå 1. juli 2017 auka drifta med 4 nye ordinære pasientrom. Det er auka stillingsressurs både dag, helg og kveld med totalt 6 årsverk.

Budsjettframlegg 2018 og økonomiplan 2018-2021–**Framlegg til nye tiltak og andre endringar frå tenesteområdeleiar:**

Sjukeheimen 2018 - 2021: Endringar og nye						
nr.	Framlegg til tiltak/endr.	2018	2019	2020	2021	Kommentarer
1	Dagaktivitet for heimebuande med demenssjukdom	600	900	1 200	1 200	Frå 2020 er det lovkrav at kommunen skal ha eit dagtilbod til heimebuande demente. Dagaktivitetstilbod er relatert til Rundskriv 1-5/2007 Aktiv omsorg. Tilbod til heimebuande personar med demenssjukdom skal m.a. stimulere til eigenmestring tilpassa den einskilde sitt funksjonsnivå slik at ein kan bu heime så lenge som mogeleg kombinert med naudsynt avlastning for pårørande. Framlegget gjeld i første omgang tilbod 2-3 dagar i veka i oppstartsfase med 5 plassar. Ein kan her vurdere kjøp av tenester frå private. Kommunen har utfordringar med lokalitetar knytt til gjennomføring av tiltaket. Kan og søkje tilskot til diverse utgifter med omlag 30% per plass.
2	Ernæring/ Måltid / Kjøkkendrift, Flytting av middag til ettermiddag	500	500	500	500	Sentrale myndigheter, faglege råd og pårørande anbefaler flytting av middag til seinar på dagen. Ved kjøkkenet må ein auka tal på tilsette då tillaging av varm mat og oppvask/ opprydding vil skje seinare på ettermiddag. Auka ressurs med sosiale kotnader vert: 1,2 stilling (Kr 282.000,- x 1,45 = Kr 408.900,) kostar Kr 490.400,-
3	2 pasientrom brukt til palliasjon / lindrande behandling	1 200	1 200	1 200	1 200	Ressurskrevjande tenesteyting med heildøgnsdrift av 2 pasientrom v/Solkroken. Sjukepleierressurs døgnbemanna pt stipulert til 2 årsverk. Tiltaket føreset at oppjustering av at Natt-tenesta også vert gjennomført. Kan vurdere kombinasjonsbruk av lokala ved korttidsavdelinga.
4	Administrativ ressurs - turnusplanlegging og vikarinnhenting - 1 årsverk.	550	550	550	550	Spesialiserer kompetanse innan turnus/vikarinnhenting og omgjerung av ansvarsområder internt. Samordninga skal bistå både heimeteneste og institusjon. Tiltaket skal frigjera tid for avdelingsleiarane.
5	Natt-tenesta - auka kapasitet med 1,8 årsverk auka frå 2016 til heilårseffelt frå 2018	200	200	200	200	Samhandlingsreform og utskrivingstakt frå sjukehus set auka krav til sjukepleiarkompetanse innan natt-tenesta. Natt-tenesta handterer både institusjon og heimebuande pasientar. Tiltaket er prioritert frå hausten 2016. Rest av heilårseffekt med kr 354 000,-, delt over to år 2018 / 2019 vil gi totalt 6 nattevakter på alle netter heile veka.
6	Læringsesatsing innan helsefag - samla sum for både institusjon og heimeteneste	50	100	150	200	Felles satsing med heimetenesta innan omsorg, auke med 1 lærling per år i tillegg til to lærlingar frå før. Eit lærlingeløp er 2 år. Kostnad grunnløn er ca kr. 450 000 m/ sosiale utgifter er 30% 1 halvår, 40% 2 halvår, 50% 3 halvår og 80% 4 halvår. I tillegg er det to TAF - elevlar og TAF- lærlinggar kvart år.

7	Tiltak "Ung sommarjobb" for ungdom 10 klasse, for 3 veker av ferien, 3 vikarar frå 10. klasse.	60	60	60	60	Gjeld tre avdelingar / tre elevar (ikkje dagsenteret dersom det er feriestengt)
8	Palliativ sjukepleiar, nettverksarbeid, undervisning og arbeid med Livets siste dagar	120	120	120	120	Frigjere ressurs 20 % stilling - deltaking i nettverk for lindrande behandling.
9	Ressurssjukepleiar, m/ sosiale utgifter	650	650	650	650	Jmf til strategisk kompetanseplan punkt 3 og 5, samt ny forskrift for kvalitet og leing. Stipulert kostnad med 25% stilling på 4 avdelingar/ grupper vert kr 650 000,- m/ sosiale utgifter.
10	I samband med utbygging av velferdsateknologi, treng ein ressurs-personar og kompetanse-hevingstilskot	250	250	250	250	Pr i dag har ein ikkje ekstra resursar til dette arbeidet og ein må "tappa" eksisterande drift.
Sum endr. i forhold til					4	
nr.	Inkl. rådmannen sitt	2	2	2	2	
1	4 nye pasientrom langtid - auke frå 18 til 22 pasientrom, heilårsverknad.	3 900	3 900	3 900	3 900	Auka kapasitet med 4 pasientrom på sjukeheimen frå 01.07.17 med årsverknad frå 2018. Stipulert stillingsressurs/årsverk pt ved døgnkontinuerlig bemanning.
2	Natt-tenesta - auke kapasitet frå 2016 til heilårseffekt frå 2018 / 2019	150	350	350	350	Samhandlingsreform og utskrivingstakt frå sjukehus set auka krav til sjukepleiarkompetanse innan natt-tenesta. Natt-tenesta handterer både institusjon og heimebuande pasientar. Tiltaket er prioritert frå hausten 2016. Rest av heilårseffekt frå 2018, med kr 154 000,- ()
3	Sommarstenging av dagsenteret og diverse andre endringar	- 200	- 200	- 200	- 200	
Sum inkl. i framlegg:					4	

Konsekvens av budsjettframlegget for 2018:

- I framlegget til budsjett er det foreslått at dagsenteret har sommarstengt 4 veker i ferien 2018, men elles normal drift resten av året. Dette gjev ei innsparing på kr 90 000, redusert vikarbehov og dermed auka kvalitet på tenesta resten av året.
- Vidare er det noko reduksjon av ferie- / sjuke- vikarbudsjettet. Midlane vert nytta til styrking av natt-tenesta og kjøkkendrifting - område som har utfordringar i dag bla pga. utviding av drifta.
- Strammare ferievikarbudsjett gjer at ein ikkje får høve til å vidareføra tiltaket «Ung sommarjobb» for ungdommar frå 10. klasse i 3 veker av ferien i 2018 slik ein gjorde sommaren 2017. Ferievikarbudsjettet er redusert med kr 60.000,- fordelt på ulike avdelingar
- Det er ingen auke i budsjettet til kurs- og kompetanseheving. Totalt har sjukeheimen ca. kr 1.500,- pr. tilsett i midlar til dette, og det er utfordrande å få gjennomført naudsynt kompetanseheving og vidareutvikling av tenestetilbodet med så lite midlar til disposisjon.
- Dagaktivitetstilbod heimebuande demente:
Meland kommune har trong for å styrkje dag-aktivitetstilbodet særskilt for personar med begynnande

demenssjukdom (tidleg fase). Frå 2020 vert dette eit lovkrav og ein må då ha midlar til drift og lokale. Oppgåva vert å løyse i Alver kommune frå 1.1.2020.

- Tilbod til heimebuande personar med demenssjukdom skal m.a. stimulere til eigenmestring tilpassa den einskilde sitt funksjonsnivå slik at ein kan bu heime så lenge som mogeleg kombinert med naudsynt avlastning for pårørande. Framlegget gjeld i første omgang tilbod 2-3 dagar i veka i ein oppstartsfase med 5 plassar. Kommunen har utfordringar med lokalitetar knytt til gjennomføring av tiltaket. Det er mogeleg å søkje tilskot til diverse utgifter med omlag 30% per plass. Dette tiltaket er lagt inn i nye tiltak Meland Sjukeheim (sjå tabell, tiltak nr 1) og ligg ikkje i framlegget til driftsbudsjettet.
- Ein legg opp til auke i drifta for 2 plassar ved lindrande eining frå 2018. Dette gjer at heimetenesta i 2018 må ivareta de i målgruppa som ikkje får tilgang til institusjonsplassar her.
- Ernæring/ Måltid / Kjøkkendrift/ Flytting av middag til ettermiddag:
Sentrale myndigheter og faglege råd anbefaler flytting av middag til seinare på dagen. Ved kjøkkenet må ein auka tal på tilsette då tillaging av varm mat og oppvask/ opprydding vil skje seinare på ettermiddag.

Investerings tiltak:

1. Takheisar

Ved langtidsavdelinga er det berre 5 av 22 pasientrom som har takheis. Dette fører til at pasientar som bur ved sjukeheimen må bytte rom oftare enn nødvendig. Vi ser at pasientgruppa har aukande pleiebehov og krav innan helse- miljø og tryggleik krev tekniske hjelpemiddel som tek i vare dei tilsette i eit tungt pleieyrke. Prosjektet er inkludert i investeringsframlegget kap. 19.1.4 med kr 0,5 mill. (ekskl. mva)

2. Utviding av stove og terrasse ved landtidsavdelinga

Langtidsavdelinga har utvida drifta med inntak av fire fleire pasientar frå 1.juli 2017. Det er vanskeleg å finna god nok plass til pasientar og pleiarar ved måltid og ved kulturelle samlingar, og det er difor trong for å utvide fellesareala. Tiltaket er kostnadsrekna til kr 1,7 mill. ekskl. mva. Rådmannen har ikkje prioritert dette investeringstiltaket i sitt framlegg.

10.2. Heimetenesta

Det er utfordrande for Heimetenesta å utforme sikre prognosar for drift då ein til ei kvar tid må handtere individuelle omsorgsbehov frå både noverande og nye innbyggjarar, samt nye akutte behov som kjem i løpet av budsjettåret.

Etter innføring av samhandlingsreforma er sjukehusopphalda kortare og pasientane er dårlegare og meir ressurskrevjande ved utreise enn tidlegare. Sjukeheimen har ikkje kapasitet til å gje plass til alle aktuelle søkjarar som ville hatt god nytte av eit sjukeheimsopphald. Dette har i ein del tilfelle ført til at pasientar har blitt liggjande lenger enn nødvendig på sjukehus med dei betydelege økonomiske konsekvensar det har for kommunen. Pasientar som bur i eigen heim må få forsvarleg hjelp der. Dette stiller store krav til kunnskap og tilgjengeleg fagpersonale på dei ulike vaktene i heimetenesta.

Vi har difor behov for ein ressursjukepleiarstilling 100% som har oppgåver knytt mot prosedyrar, kvalitetsforbetring. Viser til «Forskrift om leing og kvalitetsforbetring i helse- og omsorgstenesta». Denne stillinga er ikkje prioritert i budsjettet. Behovet for ekstra personale har vore stort, og har resultert i mykje overtid for det faste personalet. Det er ikkje lagt inn nokon sum på overtid i budsjettet 2018.

I Stortingsmelding 29, «Morgondagens omsorg», vert kommunane oppmoda til å utvikle tenester som støtter opp under førebygging, tidleg innsats og rehabilitering. Meland kommune har frå våren 2015 tatt del i

nasjonal satsing/nettverk innan «kvardagsrehabilitering». Arbeidsforma er krevjande ved oppstart og etablering, men gjev dokumenterte gevinstar som t.d. reduserte vedtakstimar, meir sjølvstendige pasientar og betre helse på lang sikt. Etter søknad til Fylkesmannen vart det innvilga prosjektmidlar med kr 500.000,- til formålet i 2017. Grunna manglande fagpersonar har vi kun klart å gjennomføre kvardagsrehabilitering for nokre få pasientar. For å kunne vise til resultat må ein ha personar som kan setje av tid til dette arbeidet. I 2018 vil vi få ein fysioterapeut som kan delta i arbeidet, og ein vonar at det då kan setjast av noko ressursar frå heimetenesta til å arbeide konkret med aktuelle pasientar.

I fylgje statlege føringar skal omsorgsteknologi vere ein integrert del av heimetenesta innan 2020. Rett bruk av velferdsteknologi kan føre til at den enkelte brukar i større grad sjølv kan ivareta eigenomsorg og bidra til at vedkomande opplever seg som meir sjølvhjulpen. Dei fleste ønskjer å klare seg sjølv mest mogleg og bu i eigen heim. Dette er viktig med omsyn til oppleving av eigenverdi, sjølvbestemming, livskvalitet og tryggleik. Lindås kommune har gjennomført eit stort forskingsprosjekt i velferdsteknologi perioden 2012-2016 og implementert dette i drift.

Dei tre kommunane som skal gå inn i Alver kommune har difor i dag ulik ståstad når det gjeld kompetanse, implementering og erfaring med bruk av velferdsteknologi. For å nå felles ståstad, og kunne yte likeverdige tenester til alle innbyggjarane i den nye kommunen må ein setje i verk tiltak og eit målretta samarbeid alt no. Dette arbeidet er tidkrevjande og omfattar både brukarar av tenester og tilsette som yter tenestene. I tillegg legg ein til grunn at ein skal følgje nasjonale føringar frå til dømes Omsorg 2020. I oktober 2017 startar storprosjektet «Saman for Velferdsteknologi i Nordhordland». Det er laga eit opplegg for to gongar felles gjennomføring av «Velferdsteknologiens ABC» innan sommaren 2018 gjeldande for dei tre kommunane i tillegg til dei Nordhordlandskommunane som er i 10 kommune prosjektet. Dessutan vil to sjukepleiarar i kommunen i tilsaman 40% stilling finansiert av prosjektmidlar ha ei rolle som pådrivar i prosjektet. Ein forventar og at dei innehar kunnskap til å kunne ta ansvar for ein del vurderingar og oppgåver i si avdeling.

Heimetenesta nyttar for tida om lag 60 % av samla budsjetttramme til tenesteyting til barn og unge vaksne med særskilte behov/funksjonsnedsetting. Dette er ei målgruppe med spesielle helseutfordringar og krav til forsvarleg helsehjelp både på kort og lengre sikt. Når det gjeld kjende brukarar, er det for tida 8 personar som har trong for sær sresskrevjande tenester med refusjonsrett frå staten. Vi har det siste året hatt fleire vakante fagstillingar knytt mot brukarar med nedsett funksjonsevne. Mangel på fagfolk har medført store utfordringar når det gjeld tenesteyting til denne brukargruppa. På forsommaren 2017 vart det starta eit prosjekt som vil vare ut 2017 og eventuelt inn i 2018 der formålet er vurdering av noverande organisering. Endringar i organiseringa vil medføre noko ekstra kostnader som ikkje er lagt i budsjettet 2018.

Pårørande til barn og unge med ulike funksjonsnedsettingar har i mange tilfelle ein krevjande omsorgssituasjon der det er viktig med til dømes avlastingstiltak. Når det gjeld avlastning, støttekontakt, brukarstyrt personleg assistent og omsorgsløn, er det ikkje sett av tilstrekkeleg midlar i budsjettet for 2018 til å gi teneste til alle som har fått innvilga vedtak om tenester, og det er heller ikkje tatt høgde for at det kan kome søknadar som fører til trong for auke i tenestetilbodet hjå kjende brukarar eller nye søkjarar i 2018.

Kommunen har dessutan ei utfordring når det gjeld rekruttering av avlastarar og støttekontaktar. Eit tiltak for å løyse mangel på avlastarar er ein avtale som Meland kommune saman med Lindås og Radøy har inngått om å levere brukarstyrt personleg assistanse frå to private tilbydarar, Uloba og Hjemmebest. Ein av foreldra tek då på seg rolla som arbeidsleiar for aktuelle assistentar. Det er eit dyrare alternativ for kommunen, men ein sikrar at foreldra får den hjelpa dei har vedtak om. Desse avtalane må ein fortsetje med i 2018. Det er naudsynt med ei ny stilling innan forvaltning med hovudarbeidsoppgåve sakshandsaming i samband med vedtak. Ressursar til ei slik stilling er ikkje prioritert i budsjettframlegget for 2018.

Budsjettframlegg 2018 og økonomiplan 2018-2021–

Framlegg til nye tiltak og andre endringar frå tenesteområdeleiar:

Heimetenesta 2018 - 2021: Endringar og nye tiltak						
nr.	Framlegg til tiltak/endr.	2018	2019	2020	2021	Kommentarer
1	Ressurs-sjukepleiar	600	600	600	600	1 ressursssjukepleiarstilling 100%. Oppgåver knytt mot prosedyrer, kvalitetsforbetring. Viser til forskrift om leing og kvalitetsforbetring i helse- og omsorgstenesten. Vidare til kompetanseplanen – Meland kommune Strategisk del kap 3.Fagleg kompetanseheving, og kap 5 systematisk kvalitetsarbeid. Dette er oppgåver som vi ikkje klarer å utført på ein tilfredstillande måte i ein travel kvardag.
2	sjukepleiar-eit årsverk	600	600	600	600	100% Sjukepleierressurs, nødvendig for å fylgje opp tidleg utskriving av pasientar frå sjukehus som treng spesialisert behandling i heimen.
3	Vernepleie ressurs-eit årsverk	600	600	600	600	Ressurskrevande brukarar - spesiell oppfølging, barn og unge.
4	Medlevertturnus ressurskrevjande teneste	400	400	400	400	Netto auke i forhold til refusjon for ressurskrevande tenester, knytt til ein brukar.
5	Tiltakavlastning	1	1	1	1	Ny brukar -Kjøp av teneste
6	Avlastning	600	800	1	1	Kjøp av spesialisert avlastningsteneste til barn / unge med vedtak. Ikkje lagt inn auka helsefagarbeid i felles budjet
7	Kvardagsrehabilitering - Førebyggjande satsing med integrert modell - 3 årsverk	1 200	1 800	1 800	1 800	Behov vurdert til kapasitetsauke med 2 årsverk sjukepleierressurs og 1 årsverk helsefagarbeidar. I tillegg er det trong for å sikre deltaking via ergoterapi og fysioterapi.
8	Administrativ ressurs - turnusplanlegging og vikarinnhenting - 1 årsverk.	300	550	550	550	Spesialiserer kompetanse innan turnus/vikarinnhenting og omgjerung av ansvarsområder internt. Samordninga skal bistå både heimeteneste og institusjon. Er pt vurdert å kreve kompensasjon i tenesteyting v/heimetenesta med samla 1 årsverk helsefagarbeidar.
9	Sakshandsaming og forvaltning innan heimetenesta - 1 årsverk.	350	600	600	600	Trong for auka kapasitet forvaltning av lovkrav og vedtaksvurdering. 100 % sjukepleiarressurs/3 årig høgskule
10	Sekretærressurs	200	200	200	200	40%, evtnt knytta mot 60% Meland sjukeheim slik at ein tilsaman får 100%

11	Læringsesatsing innan helsefag - samla sum for både institusjon og heimeteneste	50	100	150	200	Felles satsing innan omsorg - Auke med ein lærling pr år. Dette er i tillegg til 2 lærlingar og som ein alt har avtale om. Dessutan har ein 2 TAF elevar/2TAF lærlingar kvart år.
	Sum endr. i forhold til	5	7	7	7	
nr.	Inkl. rådmannen sitt	2	2	2	2	
	Diverse tiltak	2	2	2	2	Diverse tiltak i lista over prioritert av rådmannen
	Sum inkl. i framlegg:	2	2	2	2	

11. Kultur

Kulturtenesta er delt opp i 8 ansvarsområde:

- 500 – Kulturadministrasjon
- 501 – Kulturminnevern
- 502 – Idrett og friluftsliv
- 503 – Born og unge
- 504 – Kulturuttrykk og –aktivitetar
- 505 – Frivilligsentralen
- 506 – Kulturskulen
- 510 – Biblioteket

Kultur er melom områda i budsjettet som har får størst prosentvis auke i ramme med ein vekst på 9,1% frå revidert budsjett for 2017 til budsjettframlegget for 2018. Dette som følgje av satsinga på Ung Meland, ungdomsklubb og fritidstilbod til ungdom, samt driftsressurs til Meieriet frå hausten 2018.

Kulturadministrasjonen driv kulturfagleg rådgjeving og sakshandsaming, prosjektleiing, generelt kulturarbeid, tilskot og leiing av tenesta. Budsjettframlegget inneheld ei mindre auke til nyetablerte stipend, samt prisjustering frå 2017 til 2018 av nivå på tilskot til idrett, song og musikk, kulturminnevern og barn og unge.

Ung Meland, ungdomsklubb og fritidstilbod til ungdom er ei sentral satsing i budsjettframlegget, der ein aukar opp ungdomskoordinatorressursen med 30% og etablerer ei mindre klubbarbeidar/aktivitetsleiarstilling. I tillegg ligg det inne nøkterne driftskostnader for etablering av ein regulær ungdomsklubb. I 2017 og våren 2018 driv Ung Meland på tilskot, for å skaffe seg erfaringar, kontaktar og medverking blant ungdom. Den eksterne delfinansieringa er ikkje å forvente etter 1. halvår 2018. Ungdomsrådet har òg inne ei auke i til deltaking i regionale ungdomspolitiske fora og kompetanseheving.

Meieriet ligg inne med ei mindre nøktern drift til vedlikehald og oppsyn med bygget, samt noko programmering og ei mindre stilling til oppsyn og administrasjon, i samband med ny klubbarbeiderstilling. Meieriet vert lagt fram som del av den kommunale drifta, sidan driftsnivået er for lågt til å tilrå alternative driftsformar. Ein er avhengig av eit reelt driftsopplegg for bygget, med tilsett ansvarsperson, for å kvalifisere for eksterne tilskot til gjennomføring av rehabiliteringa og innkjøp av kulturteknisk utstyr. Bygget ventast å opne hausten 2018.

Frivilligsentralen er ein svært viktig ressurs for den store frivillige aktiviteten i kommunen, både for lag og organisasjonar og for einskildpersonar. I tillegg til å drive rettleiing, støtte og ta prosjekt- og samarbeidsinitiativ mot laga, driv sentralen fram fleire tiltak. Døme frå dei siste åra er flyktningefadderordninga og sommaraktivitetsveker for barn og unge frå vanskelegstilte familiar.

Frivilligsentralen er frå 2017 finansiert som del av rammetilskotet under posten saker med særskilt fordeling, for 2018 kr 392.000,-. Dette inneheld midlar med formål om å auke aktivitet og kompetanse. Resten av utgiftene i budsjettframlegget, totalt kr 758.000,- vert då finansiert av kommunen sjølv med kr 366.000,-.

Kulturskulen driv eit breitt tilbod for kring 240 barn og unge, innanfor grunnopplæring, musikk, dans, drama og kunst. Tilbodet har som mål å vere på eit høgt pedagogisk og kunstnarisk nivå, og har eit høgt utdanna kollegium. Skulen har drive fagplansamarbeid med mellom anna Bergen og Askøy kommunar i eit pilotprosjekt, som no er implementert. I tillegg til nemnde kommunar vert det og drive eit breidt fagleg samarbeid med Fjell, Sund, Øygarden, Os og Samnanger, samt nabokommunane i Nordhordland.

Drifta er delfinansiert gjennom brukarbetaling. Satsane for dette i Meland kommune er noko over gjennomsnittet for landet. I framlegget er det budsettert med auke i eigenbetalingane med 3% for skuleåret 2018/19, frå 1 745 kr til 1 797 kr per semester, grunna større kostnader. Kulturskulen har svært gode søskenmoderasjonsordningar, 25% for første søsken og 50% deretter, samt 10 plassar med redusert eigenbetaling for hushald med låg inntekt.

Eigenbetalingssatsane for skulekorpsa har stått stilt i mange år, mens kostnadane har auka gradvis. Korpsa betalar i dag ein relativt låg prosentdel av kostnadane ved dirigent. Eigenbetalinga er i framlegget prisjustert med 3%.

Biblioteket gjekk i 2016 inn i Strilabiblioteket, saman med Knarvik bibliotek. Dei to hovudbiblioteka har her delt opp ansvar ved å spisse satsinga på skjønn- og faglitteratur, høvesvis på Frekhaug og i Knarvik. I dag delar kommunane bibliotekssjef.

Drifta av biblioteket er sårbar med eit lite kollegium på 2,5 årsverk, derav 0,2 på Rossland filial. Løyvingane til biblioteksdrift, inkludert bok- og AV-innkjøp, ligg under det nasjonale gjennomsnittet. Dersom ein skal oppfylle målparagrafen for biblioteka si oppgåve som debattarena og ålmenn møteplass, er ein òg avhengig av ei styrking av tilgjengelege midlar til arrangement. Budsjettframlegget for 2018 legg opp til ei mindre styrking av biblioteksdrifta, samt innleige av bokbuss ein dag i veka for å styrke tilbodet i skulekrinsane.

Nytt lokale for bibliotek, Frivilligsentral og kulturadministrasjon

Biblioteklokala i 2. etasje i Lindjerdebygget er mindre eigna til biblioteksdrift. Tenesta er lite synleg, har behov for fleire studieplassar, dedikert barneavdeling og ungdomsavdeling, samt større magasin. Biblioteket må kassere fleire titlar enn naudsynt, og kan ha ein mindre katalog enn ønskjeleg. Biblioteket er hovudbibliotek for skjønnlitteratur for Meland og Lindås kommunar, noko som fordrar god magasinkapasitet. Kommunen og Meland Sogelag sine fotoarkiv på over 4 500 bilde har òg lite eigna forhold, og det er eit svært stort behov for å betre oppbevaringstilhøva for både fotoarkiv og lokalhistoriske samlingar.

Ein kan om ønskjeleg styrke bibliotekets stilling som kultur- og senterutviklande tiltak ved å auke arealet for biblioteket på bakkeplan i Lingjerdebygget. Dette vil innebere auke i leigeutgifter, samt nokre ombyggingskostnader, og gi ei føreseieleg, framtidsretta og tenleg drift av biblioteket. Ein vil her få ei synleg og inviterande teneste, med eigen barneavdeling, ungdomsavdeling, areal for arrangement, møterom og studieplassar. Sistnemnte er òg viktig for innbyggjarar under vidareutdanning og gründerar i oppstartsfase. Ved ei slik løysing vil Frivilligsentralen og kulturadministrasjonen flytte inn saman med biblioteket, som vil gi gode lokale og møteplass for frivilligheita, og samle ei spreidd kulturteneste.

Budsjettframlegg 2018 og økonomiplan 2018-2021– Nye tiltak og andre endringar

Kultur 2018 - 2021: Endringar og nye tiltak						
nr.	Framlegg til	2018	2019	2020	2021	Kommentarer
1	Drift av ungdomsklubb	210	250	250	250	Ung Meland har starta base i mellombelse lokale i Frekhaug senter, i påvente av innflytting på Meieriet. Det trengs midlar til eigendelar, drift, utstyr og aktivitetar. Kulturtenesta kan ikkje drive berekraftig og kredibelt ungdomsarbeid utan denne auka
2	Drift av Meieriet	200	250	250	250	Ein treng midlar til vedlikehald av teknisk utstyr, samt til eigendelar søknadar og kommunal programmering. Meieriet kan ikkje ha berekraftig drift eller kvalifisere for tilskot utan denne auka
3	Ungdomskoordinatorressurs 30%	180	180	180	180	Kultur og - ungdomskonsulent har i dag 70% stilling, derav 30 % til ungdom. Denne ressursen må verte auka for å vidareføre satsinga på barn og unge, slik at stillinga vert 100%. Kulturtenesta kan ikkje drive berekraftig og kredibelt ungdomsarbeid utan denne auka
4	Klubbarbeidar/an svarleg Meieriet 60%	150	300	300	300	For å drifte Ung Meland må ein ha fleire tilsette grunna arbeid om kveld, helg og i skuleferiar. I tillegg må det vere ein mindre stillingsressurs knytt til oppsyn og administrasjon av og med Meieriet. Kulturtenesta kan ikkje drive ungdomstilbod utan denne auka, og ein kan ikkje drifte Meieriet utan eit visst kommunalt oppsyn. Halvtårseffekt i 2018.
5	Styrke kulturskuletilbodet		250	650	650	Tilbodet er redusert med ca 100 plassar sidan 2006 som følgje av løpande reduserte rammer. Kostnaden er ca kr 5 000 per elevplass per år. Ved ei gradvis auke vil vi komme tilbake til 2006-nivå, men framleis ikkje ta høgde for folketalsauken.
6	Nytt årsverk biblioteket			650	650	Nøkkeltal seier at det skal vere ein bibliotekar per 1500 innb, dvs 5 årsverk. I dag har vi 2,7 - kring halvparten av dei stillingane vi bør ha. Drifta er svært sårbar og ein kan vanskeleg levere meir til barnehage/skule utan fleire tilsette.
7	Auke i tilskot til lag og organisasjonar			200	200	Det er eit stort behov for auke i midlar til tiltak ved forsamlingshus, kuturminnevern og sang og musikk.
8	Diverse korreksjonar	140	140	140	140	
Sum endr. i forhold til		88	1	2	2	

nr.	Inkl. rådmannen sitt	2	2	2	2	
	Diverse tiltak	88	1	1	1	Diverse tiltak i lista over prioritert av rådmannen
Sum inkl. i framlegg:		88	1	1	1	

11.1. Eigenbetaling for tenesteyting innan helse- og sosialtenester – nye satsar frå januar 2018

Viser til kommunestyret sak 005/10 samt sak 101/10 der ein vedtok prinsipp for fastsetting av eigenbetaling for tenesteyting innan helse- og sosiale tenester. Her vart det mellom anna fatta vedtak om at Meland kommune årleg skal justera satsar og utgiftstak jamfør auke i Grunnbeløp (G), samt at ein i hovudsak skal nytte sjølvkostprinsipp for fastsetting av prisnivå.

Sjølvkost tyder at kommunalt prisnivå på eigenbetaling ikkje er høgare enn kommunen sine egne samla utgifter til aktuell tenesteyting. Sjølvkost vert rekna til ein gjennomsnittleg timeløn inklusiv sosiale utgifter for den tenesteytinga som vert utført pluss administrasjonsutgifter. Administrasjonsutgifter kan her utgjere inntil 10% av nemnde kostnadsnivå.

Lovgrunnlag er Lov om helse- og omsorgstenester kap. 11 samt «Forskrift om eigenbetaling for kommunale helse- og omsorgstenester». I tillegg føreligg det eiga presisering «presisering gjeldande Rundskriv I-6/2006».

Per 01.05.17 auka grunnbeløp frå kr. 92.576,- til kr. 93.634. Dette er ein auke med 1,14 %. Forrige prisendring vart godkjent av kommunestyret sak 121/2016, og tabell nr. 1 og 2 under syner framlegg til prisendring frå 2017 til 2018.

Rådmann vurderer at det er føremålstenleg å justere samla prisauke gjeldande for 2018 for lovpålagte tenester samt for tenester som ikkje er lovpålagt. Syner her til tabell 1 og 2 under. For aktuelle tenester der ein har forskriftsbestemt sats vert desse endra fortløpande jamført gjeldande forskrift. Rådmann tilrår elles å vidareføre prinsipp for fastsetting av eigenbetaling jamfør kommunestyret sak 005/10.

Det er naudsynt å understreka at Meland kommune vil halde fram med å sikre lovkrav med omsyn til brukargrupper med lågt inntektsgrunnlag (inntil 2 G). Vidare vil ein sikre brukargrupper med omfattande trong for tenesteyting ved å nytte fastsett utgiftstak per månad. Med andre ord vil tenestemottakarar med omfattande trong for koordinert tenestetilbod få eit prisvern jamfør utgiftstak.

Rådmann har og fullmakt til å vurdere reduksjon/fritak for eigenbetaling i individuelle saker. Dette for å sikre at tenestemottakar har tilstrekkeleg midlar til å dekke sine personlege behov og eventuelt bere sitt ansvar som forsørgjar.

Tabell nr. 1

Nr.	Teneste med krav til brukarbetaling	Pris 2017	Pris 2018
	Heimehjelp og praktisk bistand. (inntekt inntil 2 G – vert årleg justert via forskrift)	Per time kr. 200,- Maks. per mnd. Kr. 200,-	Per time kr. 205,- Maks per mnd. Kr. 205,-
2.	Heimehjelp og praktisk bistand (inntekt over 2 G), samt: Ledsagerteneste Bistand v/handling BPA v/handling Vaktmeisterteneste	2-3 G kr. 322,- 3-4 G kr. 375,- 4-.. G kr. 486,- Maks per mnd.: 2-3 G kr. 941,- 3-4 G kr. 1412,- 4-5 G kr. 1976,- 5-.. G kr. 2539,-	2-3 G kr. 326,- 3-4 G kr. 379,- 4-.. G kr. 492,- Maks per mnd.: 2-3 G kr. 952,- 3-4 G kr. 1428,- 4-5 G kr. 1999,- 5-.. G kr. 2568,-
3.	Kommunal kjøring ved private gjeremål tenestemottakar (vert nytta minimalt og er ikkje eit generelt tilbod)	Statleg sats	Statleg sats
4.	Tryggleiksalarm (I-6/2006)	Per mnd. kr. 449,-	Per mnd. kr. 454,-
5.	Korttidsopphald (justert via forskrift)	Per døgn kr. 155,-	Per døgn kr. 160,-
6.	Dag eller nattoophald	Per dg/n kr. 80,-	Per dg/n kr. 80,-
7.	Maksimalsats langtidsopphald (per mnd)	Ingen maksimalsats	Ingen maksimalsats
8.	Langtidsopphald Meland sjukeheim	Jfr. lov og forskrift	Jfr. lov og forskrift
9.	Opphald v/dagsenter – pris per dag	Kr. 34,-	Kr. 35,-
10.	Transport hente/bringe dagsenter	Kr. 34,-	Kr. 35,-
11.	Transport matlevering (I-6/2006) – pris per dag levering	Kr. 24,-	Kr. 25,-
12.	Teknisk hjelpemiddel – korttid (2 år). Gebyr per oppdrag (h/b lokalt lager)	Kr. 130,-	Kr. 132,-

Tabell nr. 2

Nr.	Mat produkt	Pris 2017	Pris 2018
13.	Frukost	Kr. 37,-	Kr. 38,-
14.	Middag m/dessert	Kr. 78,-	Kr. 80,-
15.	Graut	Kr. 41,-	Kr. 42,-
16.	Kvelds	Kr. 37,-	Kr. 38,-

Vedr. velferdsteknologi

I utgangspunktet vil velferdsteknologi vere gratis for dei som får teknologi som erstatning for anna helsehjelp. Kommunen vil kunne sette krav til brukarbetaling om aktuell teknologi kjem i tillegg til anna helsehjelp.

19.1.1. Helse, sosial og omsorg**350- Utleigebustader for vanskelegstilte**

Bustadmelding 2017-2020 legg opp til at det vert kjøpt 5 nye bustader i året. Det er eit eige investeringstilskot via Husbanken på inntil 40 % til det enkelte prosjekt. Grunna stor søknad vert investeringstilskotet normalt lågare; rundt 25 %. Kommunen har relativt få utleigebustader i forhold til normalt for ein kommune som Meland. Husleigeinntekter vil i stor grad finansiere investeringa.

351– Omsorgsbustader særskilt tilrettelagt for heildøgntenester

Bustadmelding 2017-2020 legg opp til at det vert bygd 12 omsorgsbustader i 1-2 grupper med tilknytta tenestetilbod sentralt i Meland. Målgruppa er personar som treng tenester på ulike tider av døgnet. Omfang av tenester vil kunne variere gjennom døgnet og over tid. Dette kan inkludere personar med langvarig somatisk sjukdom, ulik type funksjonsnedsetting, rusvanskar og/eller psykiske lidningar.

Det er eige investeringstilskot via Husbanken som dekker inntil 45 % av kostnadene til oppføring, men kor mykje tilskot ein i praksis vil få er usikkert. Det er viktig å ivareta medverknad i planprosessen jf. KS-vedtak 68/17.

Beste plassering av desse bustadane er så langt vurdert å vere i Langelandsskogen, og då må framdrifta skyvast på i forhold til tidlegare planer. Dette fordi det tek tid å gjennomføre planarbeid og regulering for dette området. Det er i framlegget sett av kr 1,0 mill. til planlegging og prosjektering i 2018 og 2019, og kr 20 mill. i 2020 og 2021. Dette er foreløpig ei initiell grovkalkyle. Det må lagast ny kalkyle etter kvart som ein får gjennomført skisseprosjekt/forprosjekt.

NY - Utgreiing nye omsorgsbustader Nordgardshaugen

Meland kommune eig 16 bustader på Nordgardshaugen 29A-P. Av desse er 11 sosialbustader og 5 er omsorgsbustader. Bustadene er ca. 20 år gamle og vil få store kostnader til vedlikehald i nær framtid. Tomta har også låg utnytting i forhold til si sentrale plassering på Frekhaug. Det er ønskeleg å kartlegge moglegheitene for å betre utnytte potensiale i tomta til etablering av nye omsorgsbustader.

Nye omsorgsbustader vil kunne gje eit betre og meir tilpassa tilbod til brukarane. Det er tenkt ein kombinasjon av ordinære omsorgsbustader og bustader særskilt tilrettelagt for heildøgntenester. Samtidig vil det vere spesielt viktig å ivareta brukarane som bur der i dag, og dette må følgjast opp gjennom kjøp og utbygging i prosjekt 350 og 351, for å sikre at kommunen har god nok kapasitet i ein overgangsfase. Det er satt av midlar til eit forprosjekt i 2018. Utbyggingskostnader må leggjast inn i neste rullering av økonomiplaninvestering når forprosjektet er gjennomført.

NY - Spesialtilpassa utleigebustader/småhus

Bustadmelding 2017-2020 anbefalar å bygge 3-5 spesialtilpassa bustader i form av småhus for brukarar med spesielle behov (både omsorg og vanskelegstilte). Framdrift på desse er avhengig av når kommunen får hand om eigna tomter, men som utgangspunkt er det satt av midlar allereie i 2018.

354 - Balkong omsorgsbustader Meland rådhus

Leigetakarar i 3. etasje på rådhuset har ikkje eige uteopphaldsareal. Behovet kan dekkast ved bygging av ein balkong. Prosjektet skulle i utgangspunktet blitt gjennomført i 2017, men kommunen har ikkje fått tilbod i anbodskonkurransen som har vore gjennomført. Det er planlagt ein ny anbodskonkurranse, og gjennomføring av prosjektet er flytta til 2018.

376 – Omsorgsteknologi/kvardagsrehabilitering m/utstyr

Prosjektet inneber kjøp av utstyr. Det var i utgangspunktet budsjettert med 1 mill. i 2017, men

delar av summen er flytta til driftsbudsjettet. Resterande investeringssum på 0,4 mill. eks mva vert flytta til 2018.

NY – Takheisar Meland sjukeheim

Det er behov for fleire takheisar på langtidsavdelingane på Meland sjukeheim. Få takheisar fører til at pasientar som bur på sjukeheimen må bytte rom oftare enn nødvendig. Til saman er det 17 rom som manglar takheisar, og dersom alle romma skal få installert heis vil det vere behov for ei kostnadsramme på prosjektet på kr 500.000,-

19.1.2. Kyrkje, kultur og næring

556 - Restaurering av meieribygget

Gjeld restaurering og ombygging av Holsnøy meieri til kultur- og næringsverksemd. Bygget fungerer i dag som lager og verkstad for den kommunale driftsavdelinga, og desse funksjonane må flyttast til nye lokale våren 2018. Prosjektering er starta opp. Foreløpig kostnadskalkyle er ei grovkalkyle som er usikker. Når forprosjektet er ferdig vil ein få utarbeidd eit oppdatert kostnadsoverslag og ved behov vil det bli ei eigen sak i formannskapet og kommunestyret.

570 - Utviding av kyrkjegard

Det er eit krav om at kommunen skal ha ledige gravplassar til 3 % av innbyggjarane til ein kvar tid. Prognosar viser at ein i år eller neste år ikkje lenger vil tilfredsstille dette kravet. Det er ønskeleg at det vert bygd ny kyrkjegard med plass til 600 nye gravplassar innan 2020.

Grunnundersøkingar har vist at arealet som er avsatt i kommuneplanen har høg grunnvasstand, og difor er svært utfordrande å bygge gravplass på. Det er gjennomført ei mogleighetsstudie som har sett på andre areal rundt kyrkja. Foreløpig er det vurdert at det best eigna arealet er det som allereie er regulert og ikkje bygd ut sist gravplassen vart utvida.

I utgangspunktet hadde kommunen gått vekk frå å utvide dette arealet pga. at arealet er for bratt, men det vert no utgreidd om det kan etablerast ein ny tilkomst og parkeringsplass, som i stor grad kan løyse problemet med manglande universell utforming. Ei slik løysing vil også kunne betre tilkomst til eksisterande gravplass.

578 – Kjøp av sentrumsareal

Må sjåast i samanheng med prosjekt kyrkje/kulturhus. Kommunen er i forhandling med grunneigar. Summen er budsjettert i 2017, men kan verte utsett til 2018.

579 – Nytt varmeanlegg og kabelnett Meland kyrkje

Det har lenge vore behov for å oppgradere Meland kyrkje si elektriske oppvarming. Det elektriske anlegget er frå 50-talet og dårleg effekt i varmeanlegget gir tørkeskadar på orgel og interiør. Ein har hatt fuktarar, men det viser seg å ha andre uheldige verknader på interiøret. Sommaren 2017 var det utarbeidd ein rapport som har vurdert kyrkja si tilstand og dei tekniske anlegga sin funksjon og drift. Rapporten har anbefalt fleire tiltak som går utover det opphavlege prosjektet sine investeringsrammer, men som vil lønne seg på sikt grunna vesentleg energibesparing over tid. Rapporten reknar med at utgiftene til dei anbefalte tiltaka vil kunne dekkast inn i løpet av 10-15 år. Tiltaka inkluderar: tetting av luftlekkasjer rundt dører og i overgang mellom golv-vegg,

forbetra isolering av himling over kyrkjerommet, luft-luft varmepumpe samkjørt med noko oppgradert el-oppvarming, utskifting til meir energieffektiv belysning, utskifting av alle vindauge frå 1-lags til 2 lags glas og utskifting av eldre elektriske varmekjelder.

Prosjektet er førebels kalkulert til kr 2,5 mill., men med stor usikkerheit rekna til 50%, grunna at denne type arbeid i eit verna bygg er vanskeleg å kostnadsrekne.

581 – Kyrkje/kulturhus

Under handsaming av økonomiplanen for 2017 – 2020 satt kommunestyret av midlar til delfinansiering av ny kyrkje/kulturhus i Meland. Det vart også sett av noko midlar til planlegging. For å utgreie saka vidare vart det i januar 2017 satt ned ei arbeidsgruppe beståande av politiske representantar frå kommunen og representantar frå kyrkja. Arbeidsgruppa si innstilling vart levert til Rådmannen i april. Innstillinga legg opp til eit romprogram på 2.790 m2 netto som inkluderar mellom anna kyrkjerom, barne- og ungdomslokale, bibliotek og nærsenter. Byggekostnad var estimert til 85 mill., med utgangspunkt i at kommunen dekkar 70 mill. medan kyrkja skal dekke dei resterande 15 mill.

I KS-sak 72/2017 vart det vedteke å sette ned ein plankomit  med 3 medlemmer oppnemnd fr  soknerådet og 3 fr  kommunen (administrasjon/fagkompetanse). Mandatet vart   vidareutvikle behovsanalysen, lage rom- og funksjonsplan, gjennomføre konsekvensanalyse av samlokaliseringa mellom kyrkje/kultur og utarbeide driftsmodell og finansieringsplan. Rådmannen satt også i gang arbeid med   kvalitetssikre kostnadsoverslag for bygget, og nærere vurdere kommunen sine behov for kulturlokale.

Asplan Viak vart engasjert for   utarbeide eit kostnadsoverslag basert på erfaringstal og romprogrammet til arbeidsgruppa. I kostnadsoverslaget vart det tatt høgde for kostnader med utomhus, infrastruktur og ein usikkerheitsfaktor. I tillegg vart funksjonsarealet (nettoareal) som låg inne i arbeidsgruppa si kalkyle omrekna til bruttoareal for   inkludere areal til inner- og ytterveggar, kommunikasjonsareal (korridorar, trapper o.l.), tekniske rom og føringsveier m.m. Dette utgjør bruttoarealet av bygget og skildrar det omfanget bygget til slutt vil ha.

Kostnadsoverslaget skisserte at eit nytt Kyrkje/kulturhus bør ha ein kostnadsramme på 205 mill. kr. Dette var langt høgare enn kostnadsramma som vart vedteke i desember 2016. Rådmannen engasjerte også Kulturhusplan DA for   kvalitetssikre kostnadskalkyla og gje anbefalingar for vidare arbeid med prosjektet. I denne rapporten går det fram at primærbehovet til Meland er ei moderne arbeidskyrkje. Anbefalinga vidare var   redusere areala i romprogrammet, og fokusere på kyrkjefunksjonane.

I etterkant har kyrkja kome med eit revidert arealbehov, og Rådmannen har på bakgrunn av dette og tidlegare kalkyler kostnadsrekna på fire ulike alternativ for kyrkje/kulturhus. Alternativa vart lagt fram for plankomit en i oktober, og ser slik ut:

1. Kyrkje / kulturhus kr 176 mill. (funksjonar som oppstilt fr  arbeidsgruppa, men med noko redusert areal til kyrkje)

2. Kulturhus	kr 158 mill.	(korrigert arealbehov for reint kulturbygg m/bibliotek)
3. Kyrkje	kr 110 mill.	
4. Nøktern arbeidskyrkje	kr 86 mill.	(byggekostnader kr 30 000/m2)

Alle alternativ utanom «Nøktern arbeidskyrkje» vil vesentleg overstige den opphavlege kostnadsramma for prosjektet. Dette alternativet omfattar dei funksjonane kyrkja har behov for, medrekna kulturelle aktivitetar og møtepunkt som kyrkja kan vere viktig bidragsytar til. Byggekostnadene ligg på eit særskilt nivå med 30 000 kr pr. m² for brutto areal. Dette er det lågaste anslaget det vert anbefalt å estimere med. I tillegg er det lagt inn midlar til utomhus og usikkerheit på 20 %. Forslaget til økonomiplan investering inneheld 70 mill. kr til arbeidskyrkje i tråd med budsjettvedtaket i desember 2016. Midlane bør settast av utan rom for overskridingar som ei absolutt kostnadsramme.

Turstiar/lyssette turløypar

Temaplan for idrett, folkehelse og friluftsliv 2014–2019 legg opp til ulike alternativ for etablering av lyssette turvegar. Tiltaket kan kvalifisere for spelemidlar, som berer med seg krav til mellom anna hellingsgrad og bredde. Tiltaket må ta mange omsyn og vil krevje ei rekkje avklaringar, noko som fører til eit behov for ei auke i prosjektmidlar til planlegging. I tillegg kjem lyanlegg og forskottering av spelemidlar. Kostnadsestimat for prosjektet er på 7,5 mill. der 2,5 mill. er forskottering av spelemidlar, dvs. at kommunen si netto investering er rekna å verte kr 5 mill.

Aktivitetsområde Frekhaug torg

Utomhusplan for Frekhaug identifiserer ulike areal som kan vere aktuelle for konkrete tiltak. Området mellom austleg hjørne av Kiwi og Meland rådhus er peikt på som aktuelt for å etablere eit aktivitetsareal; møteplass, leikeplass og opphaldsareal. Tiltaka kan vere aktuelt for spelemidlar, som i tilfelle vil verte fokusert på trening og aktivitet for større barn, ungdom og vaksne. Spelemidlar kan ikkje nyttast til møteplass, til dømes for småbarnsfamiliar og eldre. Investeringsramma tek dermed høgde for at ein i mindre grad kan delfinansiere med spelemidlar, eller kan forskottere eventuelle tilskot.

Parkering/rasteplassar

Temaplan for idrett, folkehelse og friluftsliv 2014-2019 vert rullert på deltema hausten 2017. Arbeidet legg opp til ei målretta satsing på å betre tilhøva for parkering til mykje brukte friluftsområde, samt etablering av fleire rasteplassar og utsiktspunkt til kvile, opphald og leik.

Areal ro- og jollesegling

Tilrettelegging for utsetting av kano og kajakk på Rylandsvassdraget ved Rossland skule.

Helsehus

Det er behov for samlokalisering og større lokale til fastlege, helsestasjon, fysioterapi og psykiske helsetenester på Frekhaug. Grunna usikkerheit knytt til framtidig bruk av Meland rådhus i ein eventuell ny kommunestruktur, er det ikkje lagt inn noko midlar til helsehus i denne økonomiplanperioden.

Tilbygg Meland sjukeheim

Det er kome inn innspel på behov for meir opphaldsareal for sjukeheimen og utvida areal for fysioterapi som er lokalisert på sjukeheimen. Desse behova må vurderast i samband med kommunesamanslåinga, og det er foreløpig ikkje oppretta konkrete prosjekt i denne økonomiplanen.